

Nyhetsbrev om EU-rätt nummer 2 2020

Innehåll

INLEDNING	3
AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.....	3
Skiljemannarätt	3
HD begär förhandsavgörande i komplicerat mål om skiljeklausul	3
Processrätt.....	4
Unionens resningsansökan – Hänskjutande domstols avgörande av en unionsrättslig rättsfråga i strid mot förhandsavgörande i målet kan vara resningsgrundande.....	4
Bygglovets i Svarträ - Högsta domstolen fastställer miljöskyddsorganisations rätt att överklaga bygglovsbeslut	5
Skatterätt.....	6
Tillhandahållande av en specialistläkare till en privat vårdgivare som driver ett sjukhus har ansetts som en mervärdesskattepliktig personaluthyrningstjänst.....	6
Offentlig upphandling	6
Ett avtal om driften av ett äldreboende mellan en kommun och en stiftelse har ansetts utgöra ett tjänstekontrakt enligt lagen om offentlig upphandling	6
EU-DOMSTOLEN.....	7
Avgöranden rörande Sverige	7
Förvaltningsrätten i Linköping får svar angående användningen av flaskhalsintäkter för svenskt företag som driver en högspänningsledning (Baltic Cable).....	7
Förslag till avgöranden rörande Sverige	9
Institutionell rätt och allmänna principer	9
Processrätt.....	9
Skatterätt.....	9
Den särskilda skatt som i Ungern tas ut på telekom- och detaljhandelsföretagens omsättning är förenlig med unionsrätten	9
Konkurrensrätt m.m.....	10
Inre marknaden och fri rörlighet	10
Påföljder för utländska bolags underlåtenhet att anmäla sig för ungersk reklamskatt oförenliga med unionsrätten.....	10
Inrikes och rättsligt samarbete	11
Belgisk domstol ska utgå ifrån den version av Spaniens lagstiftning som var tillämplig på gärningarna när den prövar fråga om dubbel straffbarhet krävs för överlämning till Spanien enligt en europeisk arresteringsorder	11
Rätten till offentlig försvarare påverkas inte av att den tilltalade inte inställer sig	11

Informationssamhället	12
Arbetsrätt	12
Konsumenträtt.....	12
Spansk domstol ska kontrollera om ett villkor i avtal om hypotekslån om rörlig räntesats baserad på indexet för spanska sparbanksräntor är klart och begripligt....	12
En flygpassagerare som har erhållit kompensation för en inställd flygning och som.....	13
Migrationsrätt	14
Tredjelandsmedborgare som är gift med spansk medborgare kan inte nekats uppehållsrätt enbart på grund av bristande ekonomi, när det inte har prövats om ett nekat uppehållstillstånd skulle tvinga den spanska medborgaren att lämna unionen.....	14
Miljö rätt	15
EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER	15
NYA MÅL.....	16
DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN	16
FRÅN LAGSTIFTNINGSSARBETET	16
Sverige.....	16
Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon.....	16
Genomförande av ändringar i yrkesförordningen - Prop. 2019/20:112	16
Skärpta regler avseende hantering av sprängämnesprekursorer.....	16
Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd.....	17
Att kriminalisera överträdelser av EU-förordningar.....	17
Förbättrad tillsyn på miljöområdet	17
Inget grundavdrag vid bestämmande av brottsskadeersättning - Prop. 2019/20:87	18
Mer likabehandling och ett stärkt skydd vid utstationering.....	18
Genomförande av EU:s ändringsdirektiv om byggnaders energiprestanda - Prop. 2019/20:81	18
Bilateralt avtal mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om tillsynsregler för försäkring och återförsäkring	19
EU-direktiv i urval	19
Rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer.....	19
Rådets direktiv (EU) 2020/285 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller den särskilda ordningen för små företag och förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller det administrativa samarbetet och utbyte av information för kontrollen av att den särskilda ordningen för små företag tillämpas på ett korrekt sätt.....	19

Kommissionens Direktiv (EU) 2020/367 av den 4 mars 2020 om ändring av bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG vad gäller fastställande av bedömningsmetoder för skadliga effekter av omgivningsbuller 19

INLEDNING

Välkommen till ett nytt nummer av Nyhetsbrevet, i en tid som inte liknar något vi genomlevt på mycket länge. Eftersom detta nummer av Nyhetsbrevet behandlar det som hänt i EU-domstolen, våra egna högsta domstolar och hos lagstiftaren under tiden 1 februari – 15 mars 2020 så finns det en hel del material att redovisa. Hur det blir framöver får framtiden utvisa. EU-domstolen och Tribunalen har ett mycket begränsat tillträde till sina lokaler för närvarande och fram till i vart fall den 27 mars. Det innebär visserligen inte att handläggningen av mål helt stannar av, men man håller inga förhandlingar och det är tills vidare endast mål som ställer särskilda krav på skyndsamhet som kommer att *avgöras*, men handläggningen av målen fram till avgörande fortsätter. Mer info finns i [meddelande från domstolen](#). I svenska tidningar kan vi läsa om inställda rättegångar och om att domstolarnas medarbetare i hög utsträckning arbetar hemifrån.

Men trots allt finns det en hel del intressanta avgöranden att rapportera om. Från svenskt håll rapporteras bl.a. om en begäran om förhandsavgörande från Högsta domstolen i skiljemannarättsliga frågor och ett beslut i ett resningsärende ifrån samma domstol. EU-domstolen besvarar den begäran om förhandsavgörande som Förvaltningsrätten i Linköping gjort, angående ett mål mellan Energimyndigheten och Baltic Cable. Den katalanska frihetskampen fortsätter att göra avtryck, denna gång i form av ett klagande av reglerna om europeisk arresteringsorder. Även ersättning för försenade flyg och räntevillkor i låneavtal ger upphov till nya avgöranden, under Konsumenträtt. Och mycket annat.

Slutligen har domstolen uppdaterat sina [anvisningar till parterna](#), bland annat med instruktionen att tillhandahålla en redigerbar version av inlagor till en funktionell epostlåda.

AVGÖRANDEN I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.

Skiljemannarätt

[HD begär förhandsavgörande i komplicerat mål om skiljeklausul](#)

Högsta domstolen har den 4 februari 2020 i mål T-1569/19 beslutat begära förhandsavgörande från EU-domstolen i det tidigare i [Nyhetsbrevet nr 2/2019](#) refererade målet Republiken Polen mot PL Holdings. Den fråga som Högsta domstolen ställt är

”Innebär artiklarna 267 och 344 i FEUF, såsom de tolkades i [EU-domstolens dom i mål C-284/16, EU:C:2018:158, [Achmea](#)], att ett skiljeavtal är ogiltigt om det har ingåtts mellan en medlemsstat och en investerare – när det i ett investeringsavtal finns en skiljeklausul som är ogiltig på grund av att avtalet ingåtts mellan två medlemsstater – genom att medlemsstaten, sedan investeraren påkallat

skiljeförfarande, som ett resultat av statens fria vilja avstår från att göra gällande invändningar mot behörigheten?”

Processrätt

[Unionens resningsansökan – Hänskjutande domstols avgörande av en unionsrättslig rättsfråga i strid mot förhandsavgörande i målet kan vara resningsgrundande](#)

Högsta domstolen har i beslut den 27 februari 2020 i mål Ö 5731-18 prövat en fråga om resning. Det tidigare avgörandet hade meddelats av Arbetsdomstolen i dess mål A 40-12 och A 100-12, efter ett förhandsavgörande ifrån EU-domstolen, dess mål C-336/15, [Unionen](#), EU:C:2017:276.

Bakgrunden i målet vid Arbetsdomstolen var att det i ett kollektivavtal mellan parterna där, å ena sidan Unionen och å andra sidan Almega och ISS, fanns en regel om förlängd uppsägningstid. Fråga var om skadestånd för kollektivavtalsbrott skulle utgå därför att ISS enligt den regeln borde ha tillämpat förlängd uppsägningstid för fyra arbetstagare. De fyra arbetstagarnas anställningar hade övergått från tidigare arbetsgivare till ISS enligt **6b § LAS (övergång av verksamhet)**. I de tidigare arbetsgivarnas kollektivavtal fanns bestämmelser som i sak var identiska med det som ISS hade. Mer än ett år efter verksamhetsövergången sades arbetstagarna upp från ISS. Frågan var **om de vid tillämpning av kollektivavtalets bestämmelser om förlängd uppsägningstid skulle få tillräkna sig även anställningstid hos tidigare arbetsgivare i verksamheten**.

EU-domstolens svar i målet om förhandsavgörande var att artikel 3 i direktiv 2001/23 ska tolkas så, att **under sådana omständigheter som de som var aktuella i det nationella målet måste förvärvaren**, i samband med uppsägningen av en arbetstagare som äger rum mer än ett år efter övergången av ett företag, **ta med arbetstagarens anställningstid hos överlåtaren** i beräkningen av den anställningstid som är relevant för att avgöra vilken uppsägningstid som arbetstagaren har rätt till.

Arbetsdomstolen avgjorde emellertid målet till Unionens nackdel, det vill säga att arbetstagarna **inte skulle få tillgodoräkna sig tid hos tidigare arbetsgivare i verksamheten**, eftersom villkoren i överlåtande arbetsgivares kollektivavtal ersatts av ISS kollektivavtal, vilket hade omförhandlats vid två tillfällen.

Unionen ansökte om resning och gjorde gällande att Arbetsdomstolens rättstillämpning **uppenbart stred mot lag**, nämligen inhämtat förhandsavgörande, aktuellt direktiv (2001/23) och svenska genomförandebestämmelser.

Högsta domstolen konstaterade inledningsvis att det, för att resning ska beviljas, krävs att rättstillämpningen uppenbart strider mot en rättslig norm, inklusive grunderna för viss lagstiftning. Rättstillämpning i strid mot Högsta domstolens praxis eller mot senare praxis från EU-domstolen innebär emellertid inte att den ”strider mot lag” i resningsbestämmelsernas mening. **EU-domstolens avgörande i ett mål om förhandsavgörande innebär att den rättsfråga som där aktualiseras blir rättskraftigt avgjord**. EU-domstolen är emellertid **inte behörig att bedöma omständigheterna i målet eller att tillämpa den EU-rättsliga regel som aktualiseras** på den situation som den nationella domstolen har att bedöma. Mot den bakgrunden uttalade HD att om det **är klart och oemotsägligt att den nationella domstolen vid tillämpningen av unionsrätten i det aktuella målet har**

bedömt den unionsrättsliga rättsfrågan i strid mot hur den har avgjorts av EU-domstolen måste domstolens agerande därför – i den mening som avses i resningsbestämmelsen – **anses som en rättstillämpning uppenbart i strid mot lag**". Om däremot EU-domstolen uttalar sig i förhandsavgörandet "kring den faktiska tillämpningen av rättsreglerna på det fall som är aktuellt i den nationella domstolen ... är förhandsavgörandet [i den delen] inte bindande".

I det konkreta fallet konstaterade HD bl.a. att EU-domstolen påmint om att det ankom på Arbetsdomstolen att kontrollera huruvida det kollektivavtal som var tillämpligt på de övertagna arbetstagarna från och med dagen för övergången hade sagts upp eller omförhandlats, löpt ut eller ersatts av ett annat kollektivavtal, vilket Arbetsdomstolen gjort, och därvid kommit fram till att så var fallet. Således hade **Arbetsdomstolen inte åsidosatt förhandsavgörandet genom att göra en annan bedömning av den unionsrättsliga fråga som prövats där**. Resningsansökan avslogs.

[Bygglovet i Svartrå - Högsta domstolen fastställer miljöskyddsorganisations rätt att överklaga bygglovsbeslut](#)

Högsta domstolen har i beslut den 11 mars 2020 i mål Ö 6070-18 fastställt Mark- och miljööverdomstolens (MmÖD) beslut av innebörd att Naturskyddsföreningen hade rätt att överklaga ett beslut att bevilja bygglov. MmÖD menade att bygglovsbeslutet omfattas av artikel 9.3 i den s.k. Århuskonventionen, som för såväl Sveriges som EU:s del utgör en del av rättsordningen. En förordning som reglerar konventionens tillämpning i relation till EU:s institutioner har utfärdats. Vidare finns det i andra sekundärrättsliga instrument uttryckliga bestämmelser som ger tillgång till rättslig prövning på det sätt som konventionen kräver.

HD konstaterade att det inte finns någon uttrycklig regel i svensk rätt som ger en miljöorganisation rätt att överklaga beslut om bygglov. Därmed uppkom frågan om det fanns skäl att tolka **42 § förvaltningslagen**, enligt vilken den som beslutet angår har klagorätt, om beslutet har gått honom eller henne emot, på så sätt att den omfattar den aktuella situationen.

Enligt **artikel 9.3 i Århuskonventionen** ska part se till att den allmänhet som uppfyller eventuella kriterier i nationell rätt ska ha möjlighet att få handlingar och underlåtenheter som strider mot den nationella miljölagstiftningen prövade av domstol eller i administrativ ordning. Enligt HD kunde det "inte anses förenligt med **grundtankarna bakom konventionen** att närmast helt undanta miljöorganisationer från möjligheten att klaga på sådana beslut som omfattas av artikeln". HD uttalade vidare att när "en fråga omfattas av EU-rätten är nationella domstolar **skyldiga att tolka nationell rätt i ljuset av unionsrättens krav** (se exempelvis på det nu aktuella området EU-domstolens avgörande *Lesoochranárske zoskupenie*, C-240/09, EU:C:2011:125, p. 52)". Då artikel 9.3 i Århuskonventionen kan vara tillämplig i den mån ett bygglovsbeslut aktualiserar hänsynstaganden som mer tydligt är relaterade till miljön och naturskyddet, fann HD att **42 § förvaltningslagen ska ges en tolkning som innebär att miljöorganisationer har klagorätt i fråga om bygglovsbeslut som aktualiserar hänsynstaganden som mer tydligt är relaterade till miljön och naturskyddet**. Eftersom situationen i det aktuella fallet var sådant fann HD att Naturskyddsföreningen skulle anses ha klagorätt.

I anslutning till HD:s avgörande har justitierådet **Petter Asp i ett särskilt yttrande** utvecklat synen på hur man bör se på **hanteringen av normkonflikter i situationer**

där såväl EU-rätten som allmänna folkrättsliga instrument ställer krav på svensk rätt.

Skatterätt

[Tillhandahållande av en specialistläkare till en privat vårdgivare som driver ett sjukhus har ansetts som en mervärdesskattepliktig personaluthyrningstjänst](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 5 februari 2020 i mål 3478-19 fastställt Skatterättsnämndens förhandsbesked enligt vilket ett bolags uthyrning av specialistläkare till privat vårdgivare som driver sjukhus på uppdrag av en region är en mervärdesskattepliktig tjänst, det vill säga att **uthyrningen inte omfattas av undantaget från mervärdesskatteplikt som gäller sjukvårdstjänster** i 3 kap. 4 § första stycket mervärdesskattelagen.

Enligt den bestämmelsen undantas från skatteplikt omsättning av tjänster som utgör sjukvård samt tjänster av annat slag och varor som den som tillhandahåller vården eller omsorgen omsätter som ett led i denna.

HFD hänvisade till sin tidigare praxis, HFD 2018 ref. 41, i vilket mål man, med hänvisning till EU-domstolens avgöranden "go fair" Zeitarbeit (C-594/13, EU:C:2015:164) och Horizon College (C-434/05, EU:C:2007:343), att en uthyrningstjänst, oavsett vem som tillhandahåller den, i sig aldrig kan utgöra sådan sjukhusvård, sjukvård eller sjukvårdande behandling, och uttalade att **när en köpande vårdgivare anlitar en underleverantör som tillhandahåller vårdpersonal för att den ska utföra medicinska åtgärder som avser köparens patienter får tillhandahållandet normalt anses som en personaluthyrningstjänst, som inte utgör sjukvård.**

HFD avslag även ett yrkande om att begära förhandsavgörande i målet.

Offentlig upphandling

[Ett avtal om driften av ett äldreboende mellan en kommun och en stiftelse har ansetts utgöra ett tjänstekontrakt enligt lagen om offentlig upphandling](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom (referatdom) den 11 mars 2020 i mål 3165-19 förklarat ett avtal mellan Alingsås kommun och Stiftelsen Bräcke diakoni utgöra ett tjänstekontrakt enligt lagen om offentlig upphandling. Kommunen hade tidigare upphandlat driften av ett äldreboende av stiftelsen. När avtalet löpte ut beslutade kommunen att låta stiftelsen fortsätta driften inom ramen för ett s.k. idéburet offentligt partnerskap, i stället för att upphandla driften på nytt. Kommunen skulle inledningsvis bidra ekonomiskt med drygt 14 miljoner kr årligen. Om antalet boendeplatser utökades skulle ytterligare bidrag utgå med visst belopp per plats.

Konkurrensverket väckte talan om upphandlingsskadeavgift och gjorde gällande att det rörde sig om en otillåten direktupphandling. Förvaltningsrätten biföll talan och kammarrätten avslag överklagandet. HFD meddelade prövningstillstånd i **frågan om ett avtal, om bl.a. driften av ett äldreboende, som har ingåtts mellan en kommun och en stiftelse inom ramen för ett s.k. idéburet offentligt partnerskap omfattas av upphandlingslagstiftningen.**

HFD uttalade att för att det ska anses föreligga ett avtal med ekonomiska villkor krävs dels att **den upphandlande myndigheten mot vederlag erhåller en prestation som är av direkt ekonomiskt intresse** för myndigheten, dels att det

uppstår rättsligt bindande skyldigheter av ömsesidigt bindande karaktär (Remondis, C-51/15, EU:C:2016:985, punkt 43 och där angiven praxis). Det saknar betydelse om leverantören inte bedriver sin verksamhet i vinstsyfte, inte är organiserad som ett företag eller inte är stadigvarande närvarande på marknaden (Piepenbrock, C-386/11, EU:C:2013:385, punkt 29 och där angiven praxis). Eftersom dessa villkor var uppfyllda på avtalet och det inte finns något undantag i upphandlingslagstiftningen för tjänster av detta slag förklarade HFD att avtalet omfattas av upphandlingslagstiftningen.

EU-DOMSTOLEN

EU-domstolen har under perioden 1 februari – 15 mars 2020 meddelat [47 domar](#) som publicerats i rättsfallssamlingen, varav [6 domar](#) från stora avdelningen. [En av dessa domar](#) rör mål där förhandsavgörande begärts av svensk domstol. Under samma period har generaladvokaterna meddelat [36 förslag](#) till avgöranden. Inget av dessa förslag rör Sverige i denna mening. [Pressmeddelanden](#) har lämnats i ett antal av dessa avgöranden och förslag.

Avgöranden rörande Sverige

[Förvaltningsrätten i Linköping får svar angående användningen av flaskhalsintäkter för svenskt företag som driver en högspänningsledning \(Baltic Cable\)](#)

EU-domstolen, tredje avdelningen, har i dom den 11 mars 2020 prövat en begäran om förhandsavgörande från Förvaltningsrätten i Linköping angående tolkningen av tolkningen och giltigheten av artikel 16.6 i förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel m.m. Målet mellan Baltic Cable och Energimarknadsinspektionen rör **användningen av Baltic Cables intäkter från tilldelningen av kapacitet på en gränsöverskridande högspänningsledning** som sammanlänkar de svenska och tyska överföringssystemen.

Energimarknadsinspektionen förelade Baltic Cable att **placera** sina **flaskhalsintäkter**, det vill säga de intäkter som företaget haft från tilldelningen av kapacitet på nämnda sammanlänkning, under vissa perioder **på ett separat internkonto i bolagets bokföring** tills det blir möjligt att använda intäkterna för att **garantera att den tilldelade kapaciteten faktiskt är tillgänglig**, eller för att göra **nätinvesteringar** för att **bibehålla eller öka överföringskapaciteten**, särskilt sådana som avser nya sammanlänkningar. Den avslog vidare Baltic Cables ansökan om att få använda flaskhalsintäkterna som intäkter som tillsynsmyndigheterna ska beakta vid godkännande av metoden för att beräkna nättariffer eller fastställande av dessa tariffer.

Baltic Cable överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Linköping och gjorde gällande dels att **artikel 16 i förordning nr 714/2009**, som legat till grund för besluten, inte var tillämplig på bolaget, utan endast på systemansvariga för överföringssystem (TSO:er), eller i vart fall skulle tolkas så att företag som endast driver en sammanlänkning fritt kan föfoga över samtliga flaskhalsintäkter som härrör från den sammanlänkning i vilken de har investerat. Under alla förhållanden menade bolaget att besluten kränkte dess rätt till egendom.

Förvaltningsrätten i Linköping begärde förhandsavgörande från EU-domstolen beträffande följande frågor:

- ”1) Ska artikel 16.6 [i förordning nr 714/2009] tillämpas i samtliga fall då någon får intäkter från tilldelning av sammanlänkning, oavsett [omständigheterna], eller ska den endast tillämpas då den som uppbär intäkterna är systemansvarig för överföringssystem enligt definitionen i artikel 2.4 [i direktiv 2009/72]?
- 2) Om svaret på fråga 1 är att artikel 16.6 [i förordning nr 714/2009] endast ska tillämpas på systemansvariga för överföringssystem; är ett företag som endast driver en sammanlänkning systemansvarig för överföringssystem?
- 3) Om svaret på fråga 1 eller 2 medför att artikel 16.6 [i förordning nr 714/2009] ska tillämpas på ett företag som endast driver en sammanlänkning; kan kostnader för drift och underhåll av en sammanlänkning i något fall anses utgöra sådana nätinvesteringar för att bibehålla eller öka överföringskapaciteten som avses i artikel 16.6 första stycket b [i förordning nr 714/2009]?
- 4) Om svaret på fråga 1 eller 2 medför att artikel 16.6 [i förordning nr 714/2009] ska tillämpas på ett företag som endast driver en sammanlänkning; kan tillsynsmyndigheten med stöd av artikel 16.6 andra stycket [i förordning nr 714/2009] godkänna att ett företag som endast driver en sammanlänkning, som har metoder för att fastställa tariffer och som inte har direktbetalande kunder med nätavgifter (tariffer) som kan sänkas, använder intäkter från tilldelning av sammanlänkningen till avkastning, eller om svaret på fråga 3 är nekande, drift och underhåll?
- 5) Om svaret på fråga 1 eller 2 medför att artikel 16.6 [i förordning nr 714/2009] ska tillämpas på ett företag som endast driver en sammanlänkning och svaren på fråga 3 och 4 medför endera att företaget inte får använda intäkter från tilldelning av sammanlänkningen till drift eller underhåll eller avkastning, eller att företaget får använda sådana intäkter till drift och underhåll, men inte till avkastning; strider en tillämpning av artikel 16.6 [i förordning nr 714/2009] på ett företag som endast driver en sammanlänkning mot den EU-rättsliga proportionalitetsprincipen eller någon annan tillämplig princip?”

EU-domstolen prövade de **två första frågorna** tillsammans och konstaterade att frågan om artikel 16.6 i förordningen var tillämplig beror på omfattningen av TSO-begreppet (systemansvariga för överföringssystem). Den fann att **begreppet TSO omfattade även ett företag som ansvarar för drift och underhåll av en eller flera sammanlänknings**, vilket medför att bestämmelsen är tillämplig.

EU-domstolen besvarade därefter den **trede frågan** så, att när en TSO endast driver en gränsöverskridande sammanlänkning kan dennes **kostnader för drift och underhåll av sammanlänkningen inte anses utgöra nätinvesteringar** för att bibehålla eller öka överföringskapaciteten, i den mening som avses i den bestämmelsen.

EU-domstolen besvarade slutligen den fjärde frågan så, att när en nationell tillsynsmyndighet tillämpar artikel 16.6 andra stycket i förordning nr 714/2009 på en TSO som endast driver en gränsöverskridande sammanlänkning, **ankommer det på myndigheten att godkänna att denna TSO använder en del av sina flaskhalsintäkter** till avkastning och till drift och underhåll av sammanlänkningen, i syfte att **förhindra att denna diskrimineras** i förhållande till andra berörda TSO:er och för att **säkerställa möjligheten för den förstnämnda att driva sin verksamhet på affärsmässiga villkor, inbegripet att göra en rimlig vinst.**

Förslag till avgöranden rörande Sverige

Institutionell rätt och allmänna principer

Processrätt

Skatterätt

[Den särskilda skatt som i Ungern tas ut på telekom- och detaljhandelsföretagens omsättning är förenlig med unionsrätten](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 3 mars 2020 i mål C-323/18, Tesco-Global Áruházak (Tesco), prövat en begäran om förhandsavgörande från Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Förvaltnings- och arbetsdomstolen i Budapest, Ungern) angående tolkningen av artiklarna 18 FEUF, 26 FEUF, 49 FEUF, 54–56 FEUF, 63 FEUF, 65 FEUF, 107 FEUF, 108 FEUF och 110 FEUF samt av effektivitetsprincipen, principen om unionsrättens företräde och principen om processuell likvärdighet. Målet rör betalning av en omsättningsskatt inom sektorn för detaljhandel i butik.

Tesco är ett ungerskt bolag som ingår i en företagsgrupp med säte i Förenade kungariket. Bolaget gjorde gällande att den omsättningsskatt man ålagts att betala denna skatt innebär en inskränkning i etableringsfriheten, friheten att tillhandahålla tjänster och den fria rörligheten för kapital. Lagstiftningen strider dessutom enligt bolaget mot principen om likabehandling, utgör ett förbjudet statligt stöd och strider mot artikel 401 i mervärdesskattedirektivet. Tesco har närmare bestämt gjort gällande att, på grund av den starkt progressiva skatteskalen för den särskilda skatten och strukturen på den ungerska detaljhandelsmarknaden är alla bolag i de lägsta intervallerna företag som ägs av ungerska fysiska eller juridiska personer och som bedriver franchiseverksamhet. De företag som omfattas av det högsta skatteintervallet är däremot, med ett enda undantag, företag knutna till bolag som har sitt säte i en annan medlemsstat. Bolag som ägs av utländska fysiska eller juridiska personer står således för en oproportionerligt stor del av denna skatt.

EU-domstolen konstaterade inledningsvis att frågorna avseende statligt stöd inte kunde prövas. När det gäller huvudfrågan i målet uttalade den **att artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF inte hindrar att en medlemsstat har en starkt progressiv skatt på omsättningen, som medför att skattebördan huvudsakligen belastar företag som direkt eller indirekt kontrolleras av medborgare i andra medlemsstater eller av bolag med säte i en annan medlemsstat på grund av att dessa företag genererar den största omsättningen på den berörda marknaden.**

[Pressmeddelande](#) finns i målet.

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom samma dag prövat liknande frågor i målen C-75/18 och C-323/18, Vodafone. [Pressmeddelande](#) finns även för det avgörandet.

Konkurrensrätt m.m.

Inre marknaden och fri rörlighet

[Påföljder för utländska bolags underlåtenhet att anmäla sig för ungersk reklamskatt oförenliga med unionsrätten](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 3 mars 2020 i mål C-482/18, Google Ireland, prövat en begäran om förhandsavgörande från Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Förvaltnings- och arbetsdomstolen i Budapest, Ungern) angående tolkningen av artiklarna 18 och 56 FEUF samt artiklarna 41 och 47 i EU-stadgan. Målet rör den ungerska skattemyndighetens beslut att ålägga Google Ireland **en rad på varandra följande administrativa straffavgifter för att ha åsidosatt den anmälningsskyldighet** som åvilar personer som bedriver sådan verksamhet som innebär att de är skyldiga att betala den reklamskatt som är föreskriven enligt ungersk lagstiftning.

Google Ireland hade åsidosatt sin anmälningsskyldighet enligt den ungerska reklamskattelagen och ålades därför, genom ett flertal beslut inom loppet av några dagar, administrativa straffavgifter. Det sammanlagda beloppet uppgick till 1 miljard HUF (cirka 3,1 miljoner euro).

Den nationella domstolen ställde en lång rad tolkningsfrågor, bl.a. dels om huruvida en sådan anmälningsskyldighet är förenlig med artikel 56 FEUF, vilket EU-domstolen sa att den är, dels om ett sådant system för administrativa straffavgifter, som enbart gäller för utländska bolag, är förenlig med den bestämmelsen.

EU-domstolen påminde, när det gäller den senare frågeställningen, om att påföljder på skatteområdet omfattas av medlemsstaternas befogenhet. Reglerna får dock inte undergräva de friheter som föreskrivs i fördragen. Artikel 56 FEUF om friheten att tillhandahålla tjänster innebär ett förbud mot nationell lagstiftning som medför att tillhandahållande av tjänster över nationsgränserna blir svårare än tillhandahållandet av tjänster inom en och samma medlemsstat. Det i målet aktuella påföljdssystemet var visserligen formellt tillämpligt på alla skattskyldiga, men det är i praktiken enbart personer som inte har skatterättsligt hemvist i Ungern som löper risken att åläggas påföljder. De sanktioner som gäller för motsvarande överträdelse av ungerska skattesubjekt, som registreras på ett annat sätt, är inte lika ingripande. Denna skillnad i behandling utgjorde enligt domstolen en restriktion av friheten att tillhandahålla tjänster enligt artikel 56 FEUF, som inte var proportionerlig och inte kunde motiveras.

[Pressmeddelande](#) har lämnats i målet.

Inrikes och rättsligt samarbete

[Belgisk domstol ska utgå ifrån den version av Spaniens lagstiftning som var tillämplig på gärningarna när den prövar fråga om dubbel straffbarhet krävs för överlämning till Spanien enligt en europeisk arresteringsorder](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 3 mars 2020 i mål C-717/18, X, prövat en begäran om förhandsavgörande från Hof van beroep te Gent (Appellationsdomstolen i Gent, Belgien) angående tolkningen av artikel 2.2 i rambeslut 2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. Begäran har framställts i samband med verkställighet i Belgien av en europeisk arresteringsorder som utfärdats av Audiencia Nacional (Centrala domstolen, Spanien) mot X.

När ett brott enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning bestraffas med fängelse i tre år eller mer ska enligt rambeslutet ingen kontroll av dubbel straffbarhet ske. Arresteringsordern mot X grundade sig på att han dömts för brotten förhålligande av terrorism och förnedring av offer för terrorism enligt artikel 578 i den spanska strafflagen, som vid tidpunkten för gärningarna bestraffades med fängelse högst två år (vilket han dömdes till). Lagstiftningen hade emellertid ändrats innan arresteringsordern utfärdades så att straffet fängelse i tre år fanns i straffskalan. Den belgiska domstolen ställde två tolkningsfrågor för att få klarhet i huruvida den verkställande domstolen vid sin prövning av huruvida de brott som arresteringsordern avser kan leda till fängelse i tre år **ska beakta den straffskala som gällde vid gärningen eller utfärdandet av arresteringsordern.**

EU-domstolen konstaterade att svaret på den frågan inte framgick av lydelsen av den aktuella bestämmelsen, artikel 2.2 i rambeslutet. Däremot avsåg en annan tidsgräns, nämligen minimigränsen på fyra månader för utfärdandet av en arresteringsorder, det straff som konkret dömts ut och inte det straff som kunnat dömas ut. Mot den bakgrunden kan tolkningen av artikel 2.2 inte vara någon annan än **att det är den version av den utfärdande statens lagstiftning som är tillämplig på gärningarna** som avses. Detta stöds av artikel 8 i rambeslutet, enligt vilken en arresteringsorder ska innehålla uppgifter om det straff som dömts ut, i syfte att de verkställande rättsliga myndigheterna snabbt ska kunna verkställa arresteringsordern genom att skyndsamt anta ett överlämningsbeslut. Rambeslutets syfte är att snabbt kunna verkställa begäran om överlämnande, vilket förutsätter att den verkställande staten snabbt måste kunna identifiera relevant version av den utfärdande statens lagstiftning utan att behöva kontrollera om denna ändrats.

[Pressmeddelande](#) finns i målet.

[Rätten till offentlig försvarare påverkas inte av att den tilltalade inte inställer sig](#)

EU-domstolen, andra avdelningen, har i dom den 12 mars 2020 i mål C-659/18, VW, prövat en begäran om förhandsavgörande från Juzgado de Instrucción n. 4 de Badalona (Undersökningsdomstol nr 4 i Badalona, Spanien) angående tolkningen av dels artikel 3.2 i direktiv 2013/48/EU om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet, dels artikel 47 i EU-stadgan.

VW åtalades för olovlig körning och urkundsförfalskning av det albanska körkort han visade upp vid en poliskontroll. Han fick en offentlig försvarare och kallades till förhör inför undersökningsdomare, men uteblev. En arresteringsorder utfärdades. En privat försvarare, advokat, förklarade att hon övertog försvaret av VW, och begärde att arresteringsordern skulle upphävas. Enligt äldre, ej upphävd eller ändrad spansk rätt, gäller inte rätten till försvarare när den tilltalade inte inställer sig vid domstol. Den nationella domstolen ställde därför följande fråga till EU-domstolen:

Ska artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och i synnerhet artikel 3.2 i direktiv 2013/48, tolkas så, att rätten att biträddas av en försvarare kan skjutas upp så snart en misstänkt eller tilltalad person inte inställer sig efter en första kallelse till domstolen och en nationell, europeisk eller internationell arresteringsorder har utfärdats, och att beslutet att utse ett biträde och dess inträde i rättegången kan anstå till dess att arresteringsordern har verkställts och den misstänkta personen har hämtats av polis till domstolen?

EU-domstolen konstaterade inledningsvis att det, för att direktivet ska vara tillämpligt, är tillräckligt att den behöriga myndigheten underrättat den misstänkte om att hen är misstänkt, oavsett hur det skett. När det gäller huvudfrågan i målet konstaterade domstolen dels att inget av de föreskrivna undantagen i direktivet var tillämpliga, dels att ingen av de händelser som uppräknas i artikel 3.2 i direktivet är förenade med villkoret att personen inställer sig. Den ställda frågan besvarades således att direktivet **hindrar nationell lagstiftning enligt vilken rätten till tillgång till försvarare under det skede som föregår det straffrättsliga förfarandet kan skjutas upp, när en misstänkt eller tilltalad som kallats att inställa sig inför en undersökningsdomare uteblir**, fram till dess att en nationell arresteringsorder verkställs gentemot den berörda personen.

Informationssamhället

Arbetsrätt

Konsumenträtt

[Spansk domstol ska kontrollera om ett villkor i avtal om hypotekslån om rörlig räntesats baserad på indexet för spanska sparbanker är klart och begripligt](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 3 mars 2020 i mål C-125/18, Marc Gómez del Moral Guasch, prövat en begäran om förhandsavgörande från Juzgado de Primera Instancia no 38 de Barcelona (Förstainstansdomstol nr 38 i Barcelona, Spanien) angående tolkningen av direktiv 93/13/EEG om oskäliga villkor i konsumentavtal. Målet rör ett **villkor om rörlig ränta i ett avtal om hypotekslån**. Det omtvistade avtalet innehåller ett villkor om att räntesatsen varierar beroende på referensindexet för hypotekslån för spanska sparbanker.

EU-domstolen slog inledningsvis fast att ett sådant villkor **omfattas av direktivets tillämpningsområde eftersom det inte avspeglar bindande författningsföreskrifter** i den mening som avses i artikel 1.2 i direktivet. Det

framgick nämligen inte av lagstiftningen att tillämpningen av indexet skulle vara bindande oberoende av avtalsparternas val eller att det skulle tillämpas som en dispositiv bestämmelse om inget annat har avtalats mellan dessa parter. Vidare fastslog EU-domstolen att en domstol i en medlemsstat är **skyldig att kontrollera om ett avtalsvillkor som rör avtalets huvudföremål är klart och begripligt, oavsett om artikel 4.2 i direktivet har införlivats** med denna medlemsstats rättsordning. Ett avtalsvillkor som fastställer en rörlig räntesats inom ramen för ett avtal om hypotekslån – för att uppfylla kravet på tydlighet i ett avtalsvillkor – inte bara ska vara begripligt i formellt och grammatiskt avseende, utan även ska **ge en normalt informerad och skäligen uppmärksam och medveten genomsnittskonsumert möjlighet att förstå hur metoden för att beräkna räntesatsen konkret fungerar** och således, på grundval av klara och begripliga kriterier, bedöma de potentiellt omfattande ekonomiska konsekvenserna av ett sådant villkor för hans eller hennes finansiella förpliktelser. Följande omständigheter är särskilt relevanta för den bedömning som den nationella domstolen ska göra i detta avseende: dels att de **huvudsakliga uppgifterna avseende beräkningen av räntesatsen är lättillgängliga** för alla som överväger att teckna ett hypotekslån, eftersom beräkningsmetoden för den räntesatsen har offentliggjorts, dels att **information tillhandahålls om den tidigare utvecklingen av det index** som ligger till grund för beräkningen av nämnda räntesats.

Slutligen fastslog domstolen, mot bakgrund av att Spaniens regering i händelse av att indexvillkoret skulle kunna förklaras ogiltigt, begärt att domens rättsverkningar i tiden begränsas eftersom låneavtalen i så fall skulle kunna löpa utan ränta, fast att artiklarna 6.1 och 7.1 i direktiv 93/13 ska tolkas så, att de inte utgör hinder för att den nationella domstolen, för det fall att ett oskäligt avtalsvillkor som fastställer ett referensindex för beräkningen av den rörliga räntan på ett lån är ogiltigt, **ersätter detta index med ett lagstadgat index** som ska tillämpas om inget annat har avtalats mellan parterna till avtalet, i den mån det aktuella avtalet om hypotekslån inte kan bestå om det oskäliga villkoret upphävs och en ogiltigförklaring av avtalet i dess helhet skulle medföra att konsumenten drabbas av mycket negativa konsekvenser.

[Pressmeddelande](#) finns i målet.

[En flygpassagerare som har erhållit kompensation för en inställd flygning och som har godtagit att resa med en annan flygning har rätt till kompensation om ombokningsflygningen är försenad](#)

EU-domstolen, åttonde avdelningen, har i dom den 12 mars 2020 i mål C-823/18, Finnair, prövat en begäran om förhandsavgörande från Helsingfors hovrätt (Finland) angående tolkningen av artiklarna 5 och 7 i förordning (EG) nr 261/2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar m.m. Begäran har framställts i ett mål mellan åtta flygpassagerare och flygbolaget Finnair Oyj angående en begäran om kompensation till följd av en försening av en ombokningsflygning som Finnair erbjudit.

Ett antal resenärer hade bokat en direkt flygning med Finnair från Helsingfors (Finland) till Singapore. Den ställdes emellertid in på grund av ett tekniskt problem på planet. Efter att ha accepterat Finnairs erbjudande ombokades resenärerna till en

flygning Helsingfors-Singapore via Chongqing (Kina) från början planerad till påföljande dag. Finnair var det lufttrafikföretag som skulle utföra ombokningsflygningen Helsingfors-Chongqing-Singapore. På grund av att en styrmodul för elektrisk servostyrning på det aktuella planet var trasig, försenades emellertid den ombokade färden. Resenärerna anlände till Singapore 6 timmar och 45 minuter efter planerad ankomst för ombokningsflyget.

Passagerarna hade fått 600 euro vardera i ersättning för den ursprungliga förseningen. **Frågan i målet var om de hade rätt till ytterligare ersättning för den försenade ombokningsflygningen.**

EU-domstolen konstaterade att direktivet inte innehöll någon begränsning och slog fast att en flygpassagerare som har fått kompensation på grund av att en flygning ställts in och har accepterat den ombokning som han erbjudits **kan göra anspråk på kompensation på grund av att ombokningsflygningen varit försenad**, när denna försening uppgår till ett antal timmar som ger rätt till kompensation och det lufttrafikföretag som utför ombokningsflygningen är samma som för den inställda flygningen.

[Pressmeddelande](#) finns i målet.

Migrationsrätt

[Tredjelandsmedborgare som är gift med spansk medborgare kan inte nekas uppehållsrätt enbart på grund av bristande ekonomi, när det inte har prövats om ett nekat uppehållstillstånd skulle tvinga den spanska medborgaren att lämna unionen](#)

EU-domstolen, femte avdelningen, har i dom den 27 februari 2020 i mål C-836/18, Subdelegación del Gobierno, prövat en begäran om förhandsavgörande från Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Överdomstolen i Kastilien-La Mancha, Spanien) angående tolkningen av artikel 20 FEUF. Målet rör ett avslag på en tredjelandsmedborgares ansökan om uppehållskort i egenskap av familjemedlem till en unionsmedborgare.

RH, som är en myndig marockansk medborgare, gifte sig den 13 november 2015 i Ciudad Real (Spanien) med en myndig spansk medborgare som aldrig hade utövat sin rätt till fri rörlighet inom unionen. Äktenskapets lagenlighet har aldrig ifrågasatts. Makarna bor tillsammans i Ciudad Real. I bostaden bor även den spanska medborgarens far. RH ansökte om ett tidsbegränsat uppehållskort i egenskap av familjemedlem till en unionsmedborgare. Ansökan avslogs med motiveringen att RH:s maka inte hade visat att hon uppfyllde villkoren i nationella bestämmelser. Myndigheten ansåg närmare bestämt att RH:s maka inte hade visat att hon hade tillräckliga ekonomiska tillgångar för att försörja sin make, trots att det endast var maken som var skyldig att ha sådana tillgångar. Det framgår av beslutet om hänskjutande att den behöriga förvaltningsmyndigheten varken prövade någon annan omständighet av betydelse för det faktiska förhållandet mellan makarna eller analyserade vilka följder det skulle få för den spanska medborgaren om hennes make blev skyldig att lämna unionen. Nämnade myndighet beaktade inte heller den omständigheten att fadern till den spanska medborgaren hade åtagit sig att svara för kostnaderna för RH:s vistelse i Spanien. Det var i ärendet styrkt att fadern till RH:s maka hade gjort detta erbjudande och hade tillräckliga ekonomiska tillgångar.

EU-domstolen prövade först frågan om artikel 20 FEUF ska tolkas så, att den hindrar att en **medlemsstat avslår en ansökan om familjeåterförening som getts in av en tredjelandsmedborgare som är gift med en unionsmedborgare som är medborgare i den medlemsstaten och som aldrig har utövat sin rätt till fri rörlighet, av det enda skälet att unionsmedborgaren inte för sin egen och sin makes eller makas räkning har tillräckliga tillgångar för att inte vara en belastning** för det nationella sociala biståndssystemet, utan att det har undersökts huruvida det föreligger ett beroendeförhållande mellan unionsmedborgaren och maken eller maken som är av sådan beskaffenhet att den förstnämnda i praktiken skulle bli tvungen att lämna unionen i dess helhet och därmed skulle berövas möjligheten att faktiskt åtnjuta kärnan i de rättigheter som följer av unionsmedborgarskapet, om tredjelandsmedborgaren nekades en härledd uppehållsrätt. Den anförde inledningsvis att ett sådant krav kan, om det inte finns undantag, strida mot den härledda uppehållsrätt som i mycket speciella situationer enligt artikel 20 FEUF ska tillerkännas en tredjelandsmedborgare som är familjemedlem till en unionsmedborgare - en **tredjelandsmedborgare kan göra anspråk på att beviljas en härledd uppehållsrätt enligt artikel 20 FEUF endast om såväl vederbörande själv som den unionsmedborgare som denne är familjemedlem till skulle bli tvungen att lämna unionen, om en sådan uppehållsrätt nekas**. Att neka en tredjelandsmedborgare, som är familjemedlem till en unionsmedborgare, härledd uppehållsrätt i den medlemsstat där den sistnämnda är medborgare enbart på grund av att unionsmedborgaren inte har tillräckliga tillgångar, trots att det mellan unionsmedborgaren och tredjelandsmedborgaren föreligger ett sådant beroendeförhållande, skulle utgöra ett **ingrepp i möjligheten att faktiskt åtnjuta kärnan i de rättigheter som följer av ställningen som unionsmedborgare**, som är oproportionerligt i förhållande till det syfte som eftersträvas med ett sådant krav på tillgångar, det vill säga att värna den berörda medlemsstatens offentliga finanser. Den ställda frågan besvarades därmed nekande.

Den andra fråga EU-domstolen prövade rörde grunderna för ett sådant beroendeförhållande, nämligen om artikel 20 FEUF ska tolkas så, att ett **beroendeförhållande**, som är av sådan beskaffenhet att det motiverar att en härledd uppehållsrätt beviljas med stöd av denna artikel, **kan anses föreligga enbart på grund av att en medborgare** i en medlemsstat, som är myndig och aldrig har utövat sin rätt till fri rörlighet, **och vederbörandes make**, som är myndig och tredjelandsmedborgare, **är skyldiga att leva tillsammans på grund av de skyldigheter som följer av äktenskapet** enligt lagstiftningen i den medlemsstat som unionsmedborgaren är medborgare i. EU-domstolen besvarade den frågan nekande.

Miljörätt

EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER

Senaste numret av [Europarättslig tidskrift](#) är nr 1/20.

NYA MÅL

Se under rubriken HD begär förhandsavgörande i komplicerat mål om skiljeklausul. Det där redovisade målet har i EU-domstolen fått målnummer C-109/20.

DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN

Givet den s.k. coronakrisens verkningar är uppgifterna i detta avseende högst osäkra. Enligt tillgängliga uppgifter planerar domstolen, femte avdelningen, att meddela dom i mål C-753/18, Stim och SAMI, den 2 april 2020, kl. 09.30. Målet rör en begäran om förhandsavgörande från Högsta domstolen, angående följande frågor:

- Innebär uthyrning av bilar som är standardutrustade med radiomottagare att den som hyr ut bilarna är en användare som åstadkommer en överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/291 respektive en återgivning för allmänheten i den mening som avses i artikel 8.2 i direktiv 2006/115?
- Vilken betydelse, om någon, har omfattningen av biluthyrningsverksamheten och hyrestiden?

I [förslag till avgörande](#) från generaladvokaten Szpunar föreslås att den första frågan ska besvaras nekande.

FRÅN LAGSTIFTNINGSPROJEKTET

Sverige

[Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon](#)

I lagrådsremissen lämnas förslag på de ändringar av svensk lag som är nödvändiga för att lagstiftningen ska anpassas till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG.

[Genomförande av ändringar i yrkesförardirektivet - Prop. 2019/20:112](#)

Förslagen är föranledda av de ändringar av EU:s s.k. yrkesförardirektiv som ska börja tillämpas den 23 maj 2020. Ändringarna gäller bl.a. vilka förare som är undantagna från direktivets tillämpningsområde samt innehållet i grundutbildning och fortbildning.

[Skärpta regler avseende hantering av sprängämnesprekursorer](#)

Regeringen föreslår lagändringar med anledning av en ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer, det vill säga kemiska ämnen som kan användas för legitima ändamål men också missbrukas för att tillverka sprängämnen. EU-förordningen innebär att ett antal listade ämnen även fortsättningsvis inte får tillhandahållas till samt införas, innehållas eller användas av enskilda. Medlemsstaterna

kommer också framöver att kunna medge undantag för vissa ämnen. Möjligheten till undantag är dock mer begränsad i den nya EU-förordningen. Misstänkta transaktioner samt betydande försvinnanden och stölder i fråga om sprängämnesprekursorer ska fortsatt rapporteras till den nationella kontaktpunkten. Denna skyldighet utökas nu till att omfatta fler aktörer, till exempel enskilda och ytterligare ett antal företagare. Det har dessutom tillkommit krav på bland annat medvetandehöjande åtgärder och utökad tillsyn.

EU-förordningen trädde i kraft den 31 juli 2019 och ska tillämpas fullt ut från och med den 1 februari 2021. Den är direkt tillämplig i Sverige men kräver vissa lagändringar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2021.

[Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd](#)

Investeraravdraget är ett statligt stöd som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen. Godkännandet löpte ut den 31 december 2019. Regeringen har anmält stödet för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020 men kommissionen har ännu inte fattat något beslut med anledning av anmälan. I lagrådsremissen föreslås därför att reglerna för investeraravdraget i inkomstskattelagen ändras så att de blir förenliga med bestämmelserna i den allmänna gruppundantagsförordningen. Ändringarna innebär att investeraravdrag begränsas till investeringar i företag som varit verksamma på en marknad i mindre än sju år och att investeraravdrag inte beviljas vid investeringar i företag som handlas på en MTF-plattform eller en liknande marknadsplats utanför EES. Vidare föreslås att investeraravdrag inte beviljas om företaget i vilket andelar har förvärvats ska betala tillbaka olagligt statligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter. Slutligen föreslås att kontrolluppgiftsskyldigheten för företag i vilka andelar har förvärvats utökas i syfte att uppfylla kraven på transparens i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2020.

[Att kriminalisera överträdelser av EU-förordningar](#)

SOU 2020:13

EU-straffstadgandeutredningen har lämnat sitt betänkande Att kriminalisera överträdelser av EU-förordningar - som innehåller författningsförslag till hur straffbestämmelserna i fiskelagen (1993:787) och lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskepolitiken ska utformas när det gäller överträdelser av EU-bestämmelser.

[Förbättrad tillsyn på miljöområdet](#)

I lagrådsremissen föreslås nya och ändrade bestämmelser i miljöbalken som syftar till att anpassa balken till den nya EU-förordningen om offentlig kontroll samt EU-förordningen om marknadskontroll. Lagrådsremissen innehåller även nya bestämmelser som syftar till att effektivisera och förtydliga tillsynen enligt miljöbalken. Förslagen innebär att ordet tillsyn förtydligas och begränsas till att omfatta kontrollerande och främjande åtgärder mot enskild. Vidare innebär förslagen att länsstyrelserna ges rätt att förelägga kommuner, som inte fullgör sitt tillsynsuppdrag,

att åtgärda brister i uppdraget. Tillsynsmyndigheterna får rätt att köpa in produkter under dold identitet.

Förslagen i övrigt innebär i huvudsak att vissa bestämmelser om tillsyn, avgifter och tillträde i miljöbalken görs tillämpliga vid kontroll i enlighet med EU-förordningen om offentlig kontroll och EU-förordningen om marknads kontroll samt att EU-förordningarna kompletteras med en straffbestämmelse.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

[Inget grundavdrag vid bestämmande av brottskadeersättning - Prop. 2019/20:87](#)

Förslaget innebär att grundavdraget avskaffas vid bestämmande av brottskadeersättning för alla som drabbats av ersättningsgill skada till följd av brott. Förslaget bidrar även till att åstadkomma ett förbättrat genomslag för terrorismdirektivets brottsofferbestämmelser i Sverige genom att offer för terrorism kan använda förfarandet för brottskadeersättning för att få kostnader för psykologiskt stöd ersatta utan att något grundavdrag görs.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

[Mer likabehandling och ett stärkt skydd vid utstationering](#)

Lagrådsremissen innehåller förslag till genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/957 av den 28 juni 2018 om ändring av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster, ändringsdirektivet.

Det föreslås ändringar i bl.a. lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare, lagen (2012:854) om uthyrning av arbetstagare och lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Förslagen innebär i huvudsak följande. Möjligheterna att reglera villkoren för utstationerade arbetstagare i kollektivavtal utvidgas. Den lön som får krävas ska inte längre vara begränsad till en minimilön. Vidare får fler villkorstyper än tidigare krävas med stöd av stridsåtgärder. Skyddet för uthyrda utstationerade arbetstagare utökas bl.a. på så sätt att likabehandlingsprincipen i lagen om uthyrning av arbetstagare ska tillämpas vid utstationering. Skyddet vid långvarig utstationering förstärks genom att samtliga arbets- och anställningsvillkor ska tillämpas på långvarigt utstationerade arbetstagare, med vissa undantag.

Det föreslås också en skärpning av bestämmelserna om anmälnings-skyldighet och kontaktperson i lagen om utstationering av arbetstagare.

Slutligen föreslås en utvidgning av möjligheten att utse regionala skyddsombud genom en ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160) så att sådana skyddsombud får tillträde till fler arbetsställen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 30 juli 2020.

[Genomförande av EU:s ändringsdirektiv om byggnaders energiprestanda - Prop. 2019/20:81](#)

I propositionen föreslås ett tekniskt egenskapskrav i fråga om laddning av elfordon för vissa byggnader. Vidare föreslås att det införs krav på inspektion av uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem för de byggnader där systemet för rumsuppvärmning eller luftkonditionering har en nominell effekt som överstiger 70 kilowatt. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreslås få meddela föreskrifter om krav i fråga om laddning av elfordon för vissa byggnader och

krav på inspektioner av uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem som alltid ska uppfyllas. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 maj 2020.

[Bilateralt avtal mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om tillsynsregler för försäkring och återförsäkring](#)

I lagrådsremissen görs bedömningen att det bilaterala avtalet mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om tillsynsregler för försäkring och återförsäkring (EUT L 258, 6.10.2017, s. 4–21) är direkt tillämpligt i Sverige, och att det därför inte behövs några bestämmelser som genomför avtalet. Vissa bestämmelser i lagen om utländska filialer m.m., lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige och försäkringsrörelselagen berörs av avtalet, och det föreslås därför att det i dessa lagar ska införas bestämmelser som upplyser om avtalet. Det bedöms vidare att det inte krävs någon ändring i offentlighets- och sekretesslagen med anledning av avtalet. Det föreslås också en rättelse i lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

EU-direktiv i urval

[Rådets direktiv \(EU\) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer](#)

[Rådets direktiv \(EU\) 2020/285 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller den särskilda ordningen för små företag och förordning \(EU\) nr 904/2010 vad gäller det administrativa samarbetet och utbyte av information för kontrollen av att den särskilda ordningen för små företag tillämpas på ett korrekt sätt](#)

[Kommissionens Direktiv \(EU\) 2020/367 av den 4 mars 2020 om ändring av bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG vad gäller fastställande av bedömningsmetoder för skadliga effekter av omgivningsbuller](#)